

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 59/03-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. mája 2003 v senáte zloženom z predsedu Juraja Babjaka a zo sudcov Eduarda Báránya a Ľubomíra Dobríka prerokoval sťažnosť I. K. K., bytom B., zastúpeného advokátom JUDr. J. T., Advokátska kancelária, P., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Bardejove v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 309/96 a takto

r o z h o d o l :

1. Právo I. K. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Bardejove v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 309/96 porušené bolo.

2. Okresnému súdu v Bardejove v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 309/96 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prietáhov.

3. Okresný súd v Bardejove je p o v i n n ý uhradiť advokátovi JUDr. J. T., Advokátska kancelária, P., trovy právneho zastúpenia vo výške 8 000 Sk (slovom osemtisíc slovenských korún) do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Sťažnosti I. K. K. vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. novembra 2002 doručená sťažnosť I. K. K., bytom B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. T., Advokátska kancelária, P., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu v Bardejove (ďalej len „okresný súd“) v konaní o ochranu osobnosti vedenom pod sp. zn. 4 C 309/96.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že uznesením okresného súdu sp. zn. 4 C 309/96 z 2. decembra 1996 bolo prerušené konanie vo veci návrhu sťažovateľa na ochranu osobnosti do právoplatného skončenia veci okresného súdu sp. zn. 12 C 647/95 o zaplatenie nájomného. Táto kauza bola uznesením okresného súdu č. k. 12 C 647/98-71 zo 14. apríla 1999 zastavená a uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 Co 402/99-81 z 30. novembra 1999 bolo toto uznesenie potvrdené a nadobudlo právoplatnosť 17. marca 2000.

Porušenie základných práv a slobôd podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vidí sťažovateľ v tom, že okresný súd porušil jeho ústavou garantované právo na prerokovanie veci bez zbytočných priťahov. V sťažnosti sa uvádza, že uznesenie okresného súdu o prerušení konania nadobudlo právoplatnosť 26. marca 1997, keď ho potvrdil krajský súd, pričom okresný súd konanie prerušil do doby právoplatného skončenia veci

sp. zn. 12 C 647/95. Táto vec sa právoplatne skončila 17. marca 2000, teda podľa tvrdenia sťažovateľa okresný súd viac ako dva roky vo veci nekoná, aj keď mu v tom nebránia žiadne prekážky. Podľa § 111 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku ak je konanie prerušené podľa § 109, súd urobí všetky potrebné opatrenia, aby sa odstránili prekážky, ktoré spôsobili prerušenie alebo pre ktoré prerušenie trvá. Len čo odpadne prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo, pokračuje súd v konaní i bez návrhu.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Navrhujem preto, aby Ústavný súd svojím nálezom určil, že v konaní na Okresnom súde v Bardejove vedenom vo veci pod sp. zn. 4 C 309/96 bolo porušené moje ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, nakoľko Okresný súd v Bardejove v uvedenej veci viac ako dva roky bezdôvodne nekonal.

Ďalej žiadam, aby rozhodol o primeranom finančnom zadosťučinení mojej osoby v rozsahu 10.000,- Sk, ktorú sumu je povinný mi Okresný súd v Bardejove zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Uvedené finančné zadosťučinenie požadujem z dôvodu spôsobenej nemajetkovej ujmy, ktorú som utrpel nečinnosťou Okresného súdu v Bardejove, ktorý temer jeden rok vo veci nekonal, aj keď mu v tom nič nebránilo. Týmto nekonaním súdu bolo ohrozené aj moje právo na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky.

Súčasne žiadam, aby ústavný súd zaviazal žalovaného Okresný súd v Bardejove zaplatiť mi trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 7.994,- Sk (dva úkony právnej pomoci á 3.897,- Sk, príprava, prevzatie veci a podanie ústavnej sťažnosti), režijný paušál 2 x 100,- Sk, na účet môjho právneho zástupcu.“

Právny zástupca sťažovateľa bol výzvou ústavného súdu z 2. decembra 2002 požiadaný, aby preukázal, či sťažovateľ využil iné prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov (§ 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky

republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov - ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Listom z 11. decembra právny zástupca sťažovateľa oznámil, že počas vedenia sporu sa na prietahy nestážoval podľa § 17 ods. 1 a § 20 až 23 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“).

Zo spisu okresného súdu sp. zn. 4 C 309/96 ústavný súd zistil, že uznesením zo 7. februára 2003 rozhodol o pokračovaní v konaní, teda po podaní sťažnosti sťažovateľom.

Na základe výzvy ústavného súdu sa k sťažnosti listom z 11. februára 2003 vyjadril predseda okresného súdu, v ktorom uviedol, že aj keď zodpovedá skutočnosti tvrdenie sťažovateľa, že táto právna vec bola právoplatne skončená 17. marca 2000, keď sa stalo právoplatným uznesenie krajského súdu sp. zn. 4 Co 402/99 z 30. novembra 1999, ktorým bolo okrem iného potvrdené rozhodnutie prvostupňového súdu o zastavení konania, čím formálne podľa § 111 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku odpadla prekážka brániaca pokračovaniu v konaní, a okresný súd o pokračovaní rozhodol až uznesením z 7. februára 2003, nemožno akceptovať záver, že tým bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Z č. l. 41 - 44 spisu vyplýva, že okresný súd po prerušení konania pravidelne zisťoval stav v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 647/95, a teda zisťoval, či nastali podmienky na pokračovanie v konaní v zmysle § 111 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Naposledy takýto dopyt príslušnej kancelárii bol adresovaný 3. januára 2000, pričom podľa záznamu kancelárie spis v tom čase nebol ešte vrátený z odvolacieho súdu. Dňa 22. januára 2000 sťažovateľ zaslal predsedovi súdu „Univerzálne ospravedlnenie“, podľa ktorého v dôsledku choroby nie je v stave vybavovať termínovanú agendu dochádzajúcu zo súdu a ani sa zúčastňovať súdnych pojednávaní, so žiadosťou oznámiť túto skutočnosť všetkým sudcom. Rešpektujúc tento stav súd nielen v tejto, ale aj v iných veciach následne nekonal, lebo bolo

dôvodné predpokladať, že vzhľadom na nepriaznivý zdravotný stav sťažovateľa, nie je spôsobilý riadne vykonávať svoje práva účastníka konania. Nepriaznivý zdravotný stav sťažovateľa považoval okresný súd za takú skutočnosť, ktorá dočasne bránila súdu konať a tvorila prekážku postupu súdu v konaní. Vzhľadom na uvedené súd v tejto právnej veci ďalej nezisťoval stav v konaní sp. zn. 12 C 647/95 spoliehajúc sa, že sťažovateľ zlepšenie svojho zdravotného stavu, a tým aj opätovné získanie možnosti pred súdom riadne konať súdu oznámi a následne bude zistený stav v označenom konaní i rozhodnuté o pokračovaní v konaní, ktoré bolo prerušené. Sťažovateľ však doposiaľ súdu neoznámil, že došlo k zlepšeniu jeho zdravotného stavu. Práve naopak, sťažovateľ v iných právnych veciach, pokiaľ bol predvolávaný na pojednávania, na tieto sa nedostavil a svoju neúčast' ospravedlňoval práve trvajúcou chorobou (napr. vo veci vedenej pod sp. zn. 4 C 1676/98 a 4 C 264/99).

Predseda okresného súdu oznámil listom z 28. marca 2003 v súlade s ustanovením § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde, že netrvá na ústnom pojednávaní. Dňa 13. februára 2003 boli ústavnému súdu doručené spisy okresného súdu sp. zn. 4 C 309/96 a 12 C 647/95.

Právny zástupca sťažovateľa v podaní z 24. marca 2003 uviedol, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania v tejto veci.

II.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť' možno vylúčiť' len v prípadoch ustanovených zákonom.

Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby

v zásade neodstráni. Až právoplatným rozhodnutím sa vytvára právna istota. Preto pre splnenie ústavného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátny orgán vec prerokoval (II. ÚS 26/95).

Ústavný súd v predchádzajúcich konaniach opakovane vyslovil právny názor, podľa ktorého v konaní o každom návrhu pred ústavným súdom, v ktorom navrhovateľ namieta porušenie svojho základného práva na súdnu (inú právnu) ochranu, ako aj práva na spravodlivý proces z toho dôvodu, že všeobecný súd nekonal spôsobom ustanoveným v zákone, je nevyhnutné, aby boli najprv vyčerpané všetky právne prostriedky ich ochrany, ktoré sú navrhovateľovi dostupné (I. ÚS 1/97, I. ÚS 49/98).

Účelom priznania práva podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (II. ÚS 26/95).

Sťažovateľ nevyužil právne prostriedky, ktorých uplatnenie sa vyžaduje pred podaním návrhu na začatie konania pred ústavným súdom podľa zákona o štátnej správe súdov. Vzhľadom na celkovú dĺžku konania (takmer sedem rokov) sa podľa názoru ústavného súdu nevyužitie tohto prostriedku ochrany základných práv nejaví ako účelné.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníkov a postup súdu (II. ÚS 79/97, I. ÚS 70/98).

Pokiaľ ide o prvé kritérium „zložitosť veci“, ústavný súd bral do úvahy aj v predmetnom prípade skutkový stav veci a platnú právnu úpravu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 92/97) relevantnú pre rozhodnutie, ako aj právnu povahu (charakter) veci,

pričom na základe týchto hľadísk konanie o ochranu osobnosti je možné hodnotiť ako zložitú vec z dôvodu, že konanie o ochranu osobnosti je náročné, pokiaľ ide o proces dokazovania.

Pri kritériu „správanie sťažovateľa“ v preskúmvanej veci ústavný súd zistil také skutočnosti, ktoré by nasvedčovali spôsobovaniu prierahov zo strany sťažovateľa, a to takým správaním, že podaním z 20. februára 2000 - „Univerzálne ospravedlnenie žalobcu“ - oznámil, že nie je v stave vybavovať termínovanú agendu a nemôže sa z dôvodu práceneschopnosti zúčastňovať žiadnych pojednávaní, pričom skončenie svojej práceneschopnosti neoznámil. K tomuto podaniu boli pripojené doklady o začatí práceneschopnosti.

Dňa 27. marca 1996 bola okresnému súdu podaná žaloba o ochranu osobnosti.

Dňa 3. apríla 1996 bol navrhovateľ vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku.

Dňa 29. apríla 1996 sa žalovaný vyjadril k žalobe.

Dňa 24. mája 1996 bolo podané odvolanie proti uzneseniu o zastavení konania a žiadosť o oslobodenie od súdneho poplatku.

Dňa 24. októbra 1996 sa konalo pojednávanie, na ktorom bol žalobca neprítomný (doručenie bolo vykázané, neospravedlnil svoju neúčast'), zástupca žalovaného bol prítomný.

Dňa 31. októbra 1996 bolo podané odvolanie žalobcu proti uzneseniu okresného súdu z 10. októbra 1996 a 11. októbra 1996.

Dňa 31. októbra 1996 sa konalo pojednávanie, na ktorom bol žalobca neprítomný (nemal vykázané predvolanie) a zástupca žalobcu prítomný.

Dňa 6. novembra 1996 okresný súd vyzval na doplnenie odvolania.

Dňa 14. novembra 1996 sa konalo pojednávanie, na ktorom bol žalobca prítomný a žalovaný neprítomný.

Dňa 14. novembra 1996 bola okresnému súdu doručená odpoveď žalobcu na výzvu súdu zo 6. novembra 1996.

Dňa 23. decembra 1996 bolo podané odvolanie žalobcu proti uzneseniu č. k. 4 C 309/96-31 o prerušení konania.

Dňa 20. februára 2000 bolo okresnému súdu doručené „univerzálne ospravedlnenie žalobcu“, v ktorom oznamuje, že nie je v stave vybavovať termínovanú agendu a nemôže sa z dôvodu práceneschopnosti zúčastňovať žiadnych pojednávaní.

Pokiaľ ide o tretie kritérium, a to „postup“ okresného súdu, je potrebné uviesť, že ústavný súd sa zaoberal nielen tvrdením sťažovateľa, resp. jeho právneho zástupcu, že k priet'ahom malo dôjsť od 17. marca 2000 (právoplatnosť uznesenia krajského súdu č. k. 4 Co 402/99-81 z 30. novembra 1999) do podania sťažnosti ústavnému súdu. Ústavný súd sa zaoberal celkovým priebehom súdneho konania.

Dňa 27. marca 1996 bola okresnému súdu podaná žaloba o ochranu osobnosti.

Dňa 3. apríla 1996 bola doručená výzva na zaplatenie súdneho poplatku.

Dňa 29. apríla 1996 bolo doručené vyjadrenie žalovaného k žalobe.

Dňa 6. mája 1996 bolo doručené uznesenie okresného súdu č. k. 4 C 309/96-6 o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku.

Dňa 24. mája 1996 bolo doručené odvolanie proti uzneseniu o zastavení konania a žiadosť o oslobodenie od súdneho poplatku.

Dňa 28. júna 1996 a 3. októbra 1996 bol daný pokyn kancelárii na pripojenie spisu sp. zn. 12 C 647/95.

Dňa 10. októbra 1996 bolo doručené uznesenie okresného súdu č. k. 4 C 309/96-11 o priznaní oslobodenia od súdneho poplatku a uznesenie č. k. 4 C 309/96-12, ktorým bolo zrušené uznesenie o zastavení konania č. k. 4 C 309/96-6.

Dňa 10. októbra 1996 bol vytýčený termín pojednávania na 24. október 1996 a daný pokyn kancelárii na pripojenie spisu sp. zn. 12 C 647/95.

Dňa 24. októbra 1996 sa konalo pojednávanie.

Dňa 31. októbra 1996 bolo podané odvolanie žalobcu proti uzneseniu okresného súdu z 10. októbra 1996 a 11. októbra 1996.

Dňa 31. októbra 1996 sa vo veci konalo pojednávanie.

Dňa 6. novembra 1996 bola daná výzva na doplnenie odvolania.

Dňa 14. novembra 1996 sa konalo pojednávanie.

Dňa 14. novembra 1996 bola okresnému súdu doručená odpoveď na jeho výzvu zo 6. novembra 1996.

Dňa 2. decembra 1996 bolo doručené uznesenie okresného súdu č. k. 4 C 309/96-31 o prerušení konania do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 12 C 647/95.

Dňa 23. decembra 1996 bolo doručené odvolanie žalobcu proti uzneseniu č. k. 4 C 309/96-31 o prerušení konania.

Dňa 5. februára 1997 bol zisťovaný stav konania vo veci vedenej pod sp. zn. 12 C 647/95.

Dňa 13. februára 1997 bol spis predložený krajskému súdu.

Dňa 26. marca 1997 bolo doručené uznesenie okresného súdu č. k. 4 Co 29/97-39, ktorým sa potvrdzuje uznesenie o prerušení konania.

Dňa 21. apríla 1997, 30. apríla 1997, 29. septembra 1997, 10. februára 1998, 14. apríla 1998, 18. septembra 1998, 21. septembra 1998, 28. septembra 1998, 15. januára 1999, 25. januára 1999, 31. marca 1999, 13. mája 1999, 19. mája 1999, 31. mája 1999, 30. júna 1999, 21. júla 1999, 3. januára 2000 a 1. februára 2000 bol zisťovaný stav konania vo veci vedenej pod sp. zn. 12 C 647/95.

Dňa 20. februára 2000 bolo doručené „Univerzálne ospravedlnenie žalobcu“, ktorým navrhovateľ oznamuje, že nie je v stave vybavovať termínovanú agendu a nemôže sa z dôvodu práceneschopnosti zúčastňovať žiadnych pojednávaní.

Dňa 17. marca 2000 bola právoplatne skončená vec vedená pod sp. zn. 12 C 647/95.

Dňa 26. novembra 2002 bola doručená sťažnosť ústavnému súdu.

Dňa 7. februára 2003 bolo doručené uznesenie okresného súdu o pokračovaní v konaní.

Ústavný súd teda zistil, že nekonaním okresného súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na konanie bez zbytočných prieťahov garantovaného čl. 48 ods. 2 ústavy, keď v období od 17. marca 2000 (právoplatne skončená vec vedená pod sp. zn. 12 C 647/95) do 26. novembra 2002 (podanie sťažnosti ústavnému súdu) sa nekonalo 31 mesiacov.

Podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Keďže k porušeniu základného práva došlo nekonaním okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 4 C 309/96, ústavný súd mu prikázal konať.

Sťažovateľ požadoval priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 10 000 Sk. Svoj návrh odôvodnil tak, že nekonaním okresného súdu mu bola spôsobená nemajetková ujma a bolo ohrozené jeho základné právo na súdnu ochranu.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie. Podľa ustanovenia § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Podľa ustanovenia § 56 ods. 4 citovaného zákona má primerané finančné zadosťučinenie povahu náhrady nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch.

Ústavný súd vyhovel návrhu sťažovateľa a vyslovil porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a prikázal okresnému súdu, ktorý jeho právo porušil, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov. Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov porušené bolo, pretože všeobecný súd je povinný konať aj vtedy, ak sú účastníci konania nečinní.

Ústavný súd však nepriznal sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie z toho dôvodu, že sťažovateľ výrazným spôsobom prispel svojím správaním k tomu, že okresný súd vo veci nekonal. Sťažovateľ nevyužil ani možnosť sťažovať sa na prietahy v konaní podľa zákona o štátnej správe súdov, hoci na druhej strane treba pripustiť, že vzhľadom na celkovú dĺžku konania by zrejme ani takáto sťažnosť nebola

dostatočne účinným prostriedkom nápravy. Podaním z 20. februára 2000 nazvaným „Univerzálne ospravedlnenie“ oznámil sťažovateľ predsedovi okresného súdu, že nie je v stave vybavovať termínovanú agendu dochádzajúcu z tohto súdu a ani sa nemôže zúčastňovať žiadnych pojednávaní. Zároveň sťažovateľ požiadal predsedu okresného súdu, aby dal túto skutočnosť na vedomie všetkým sudcom. K tomuto podaniu boli doložené kópie dokladov o práceneschopnosti s vyznačením začiatku práceneschopnosti. Sťažovateľ však nedoložil súdu doklady o skončení práceneschopnosti, čím prispel k tomu, že okresný súd vo veci nekonal. Ústavný súd v rámci rozhodovania o nepriznaní primeraného finančného zadosťučinenia vzal do úvahy predmet sporu a to, že sťažovateľ neoznámil okresnému súdu skončenie svojej práceneschopnosti. Z dokladov o práceneschopnosti ústavný súd zistil meno lekára sťažovateľa a listom zo 7. marca 2003 ho požiadal, aby oznámil ústavnému súdu dátumy skončenia práceneschopnosti sťažovateľa. Tento však na to nereagoval. Listom z 26. marca 2003 ústavný súd požiadal právneho zástupcu sťažovateľa, aby oznámil ústavnému súdu skončenie práceneschopnosti sťažovateľa. Na to sťažovateľ oznámil listom doručeným ústavnému súdu 7. apríla 2003, že práceneschopnosť začatá dňa 29. decembra 1999 sa skončila 30. apríla 2000, práceneschopnosť začatá 14. februára 2002 sa skončila 25. marca 2002 a práceneschopnosť začatá 12. augusta 2002 trvá naďalej, a zároveň uplatnil námietku predpojatosti voči sudcovi spravodajcovi, ktorej však nebolo vyhovené z dôvodu, že ústavný súd nezistil dôvody na vylúčenie sudcu (uznesenie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 74/03 zo 16. apríla 2003).

Za týchto okolností potom konanie a nález ústavného súdu (najmä vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľa a prikázanie okresnému súdu, aby ďalej konal bez zbytočných prietáhov) sú dostatočnou nápravou nemajetkovej ujmy, ktorú mohol sťažovateľ utrpieť.

Právny zástupca sťažovateľa žiadal ústavný súd o priznanie trov právneho zastúpenia podľa ustanovenia § 13 ods. 1 a § 16 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za

poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 163/2002 Z. z.“) za dva úkony po 3 897 Sk (prevzatie a príprava vecí, podanie ústavnej sťažnosti) a dva režijné paušály (2 x 100 Sk). Spolu si trovy právneho zastúpenia vyčíslil vo výške 7 994 Sk.

Ústavný súd pri rozhodovaní o trovách požadovaných právny zástupcom sťažovateľa vychádzal z ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konaní uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľ bol sčasti vo veci úspešný, a preto je potrebné rozhodnúť o úhrade trov konania okresným súdom.

Podľa ustanovenia § 13 ods. 8 citovanej vyhlášky, ktoré upravuje výšku odmeny za zastupovanie pred ústavným súdom, ak predmet sporu nie je oceníteľný peniazmi, odmena za jeden úkon je jedna tretina výpočtového základu.

Predmet konania – ochrana základných ľudských práv a slobôd je v zásade nevyjadriteľná v peniazoch a je nezameniteľná s primeraným finančným zadosťučinením, ktoré predstavuje náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch (§ 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

Podľa § 1 ods. 3 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. výpočtovým základom na účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka.

Podľa oznámenia Štatistického úradu Slovenskej republiky za prvý polrok 2001 bola priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky 11 693 Sk.

Ústavný súd priznal odmenu za dva úkony právnej pomoci, a to prevzatie a prípravu zastúpenia a napísanie sťažnosti. Podľa takto určených kritérií sú trovy právneho zastúpenia za dva úkony právnej pomoci vo výške 8 000 Sk (za jeden úkon 3 900 Sk a režijný paušál 100 Sk), ktoré ústavný súd zaviazal okresný súd uhradiť právnemu zástupcovi sťažovateľa.

Z uvedených dôvodov ústavný rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. mája 2003